

**TÜRKİYE'DE DORCADION DALMAN, 1817
(COLEOPTERA, CERAMBYCIDAE: LAMIINAE)
TÜRLERİ ÜZERİNE SİSTEMATİK ARAŞTIRMALAR (*)**

Prof. Dr. Birsen ÖNALP (*)

Dorcadion (P.) nitidum Motshulsky, 1838 (Şekil 18, 70)

Dorcadion nitidum Motshulsky, 1838. Bull. Soc. Nat.

Moscou, 11: 187.

Locus typicus: Erivan.

♂ ♀ Siyah, az parlak. Antenlerin 1. halkası ve bacaklar kızıl kahverengi, diğer anten halkaları kahverengi; antenler seyrek, bacaklar sık beyaz tüylü.

Baş alın ve tepe üzerinde orta yivli, tepe keçe gibi beyaz tüylü; aşınmış örneklerde seyrek ve normal irilikte noktali.

Pronotum küt yan çıkıntılı; orta kısım geniş bir bölgede keçemsi beyaz tüylü; orta sığ evlekli; yer yer seyrek, ufak ve iri noktali.

Scutellum geniş üçgen şeklinde olup beyaz tüylü.

Elitra keçe gibi beyaz tüylü geniş sutur ve kenar biyeli, geniş humeral bandlı ve dorsal bandın yerinde kaidede kısa bir çizge şeklinde benekli; diğer kısımlarda parlak, seyrek, sığ ve ince noktali.

Alt taraf kahverengi olup sık beyaz tüylü.

Erkek genital organı: Şekil 70 a,b.

Ölçüler (mm)

Pronotum boyu : 2,00 - 3,50

Pronotum eni : 3,000 - 4,00

Genel uzunluk : 10,00 - 13,00

Genel genişlik : 4,00 - 5,25

(*) Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi'nin 5. sayısında çıkan yazının devamı.

(**) Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Öğretim Üyesi.

İncelenen Materyal

5 ♂♂, 3 ♀♀ Artvin. Savsat, Çengel Yaylası, ca: 1200 m. 16 - 6 - 1974, leg. Z. Bahçeci (coll. Önalp).

Yayımlı güney Rusya olarak bilinen bu tür Türkiye faunası için yeni kayıttır.

D. wagneri'den elitrasında geniş dorsal bandın bulunmayışı ile ayrılır.

Dorcadion (P.) wagneri Küster, 1848 (Şekil 19, 71)

Dorcadion wagneri Küster, 1848. Käf. Eur., 5: 87.

Locus typicus: Büyük Ağrı.

♂ ♀ Siyah, parlak, Antenler ve bacaklar kızıl kahverengi olup seyrek beyaz tüylü.

Baş alın ve tepe üzerinde orta yivli; seyrek beyaz tüylü; seyrek, düzensiz ve normal irilikte noktalı.

Pronotum küt ve hafif yan çıkıntılı; orta evleksiz, ancak ortanın gerisinde hafif çökük; ortada seyrek, düzensiz ve iri, yanlarda daha sık ve daha iri noktalı.

Scutellum üçgen şeklinde olup çıplak.

Elitra çıplak ve parlak sutur biyeli; seyrek beyaz tüylü kenar biyeli; beyaz tüylü dar lateral ve humeral bandlı; beyaz tüylü ve kaidede dar siyah bir çizgi ile bölünmüş çok geniş bir dorsal bandlı; dorsal uçta humeral band ile birleşmiş; bandlar arası siyah ve çıplak olup seyrek ve ince ince noktalı.

Alt taraf koyu kahverengi olup beyaz tüylü.

Erkek genital organı: Şekil 71 a,b.

Ölçüler (mm)

Pronotum boyu : 2.00 - 2,50

Pronotum eni : 3.00 - 4.00

Genel uzunluk : 10.00 - 12.00

Genel genişlik : 4.00 - 5.00

İncelenen Materyal

8 ♂♂, 7 ♀♀ Kars (S.M.F.) ; 5 ♂♂, 4 ♀♀ Erzurum (S.M.F.), 1 ♂, 1 ♀ Kars, 1901 (coll. Önalp); 1 ♂ Erzurum, Hasankale, 9-5-1976 leg. A. Demirsoy (coll. Önalp); 3 ♂♂, 2 ♀♀ Doğu Beyazıt, Ağrı Dağı, Ca: 2875 m, 12-7-1988 leg. F. Sipahiler (coll. Önalp).

Yayılmı: Türkiye, Güney Rusya, Trans Kafkasya.

D. nitidum'dan çıplak sutur biyesi ve geniş beyaz tüylü dorsal bandı ile ayrılır.

Dorcadion (P.) *bangi* Heyden, 1894 (Şekil 20, 72).

Dorcadion bangi Heyden, 1894. Dt. ent. Z., 38 (1): 89

Locus typicus: Kastamonu

♂ Siyah Renkli. Antenler siyah bacaklar kızılkahverengi.

Baş alın ve tepe üzerinde ortaya yivli ve burası beyaz tüy bandlı; tepe² üçgen şeklinde siyah tüylü. Diğer kısımlar normal sıklıkta beyaz tüylü.

Pronotum sivri yan çıkıntılı; orta evlekli; burası beyaz tüy bandlı; ortanın yanları siyah tüylü bandlı, yan kısımları beyaz tüylü:

Scutellum üçgen şeklinde olup, ortada seyrek, kenarda sık beyaz tüylü.

Elitra zemini siyah tüylü; beyaz tüylü sutur bandlı, yer yer çözülmüş kenar biyeli, uca kadar uzanan humeral bandlı, kaidede belirgin, orta kısımda çözülmü, sadece iz şeklinde, uca yakın humeral band ile birleştirilmiş dorsal bandlı ve ayrıca bir presutur bandı kalıntısı şeklinde sutur ile dorsal band arasında beyaz tüylü.

Alt taraf siyah renkli olup, beyaz tüylü.

Erkek genital organı: Şekil 72 a,b.

Ölçüler (mm)	1 ♂	1 ♂
Pronotum boyu	: 2,75	2,50
Pronotum eni	: 3,37	3,50
Genel uzunluk	: 12,00	10,00
Genel genişlik	: 5,00	4,50

İncelenen Materyal

2 ♂ ♂ Kastamonu 22-25-4- (coll. Önalp).

Yalnız Türkiye'de bulunan bir tür.

D.condensatum'a benzer, fakat ondan elitra üzerindeki beyaz tüylü bandların yer yer çözülmüş olmasıyla ayrılır.

Dorcadion (P.) *condensatum* Küster, 1852 (Şekil 21, 73).

Dorcadion condensatum Küster 1852. Käf., Eur., 25:92.

Locus typicus: Türkiye.

♂ ♀ Siyah. Antenler ve bacaklar koyu kahverengi.

Baş alın ve tepe üzerinde beyaz tüylü orta yivli; tepe üçgen şeklinde siyah tüylü; sık, iri ve derin noktalı.

Protonum sivri yan çıkıntılı, beyaz tüzlenmiş orta evlekli; pentagonlar oluşturan, sıkışık, iri ve derin noktalı.

Scutellum üçgen şeklinde olup beyaz tüylü.

Elitra siyah, kısa zemin tüylü; beyaz tüylü ince sutur ve kenar biyeli; beyaz tüylü geniş bir lateral band, aynı genişlikte bir humeral band ve dar bir presutural band elitra ucuna kadar uzanır, dar olan dorsal band uçtan önce kesilir; bandların bulunduğu yerler iri, araları ince noktalı.

Alt taraf koyu kahverengi olup, kısa beyaz tüylü.

Erkek genital organı: Şekil 73 a,b.

Ölçüler (mm)

Pronotum boyu : 2,00 - 2,50

Pronotum eni : 3,50 - 4,50

Genel uzunluk : 10,00 - 20,00

Genel genişlik : 4,00 - 5,50

İncelenen Materyal

1 ♂ İstanbul, Alemdağ (coll. Önalp); 4 ♂♂, 5 ♀♀, Türkiye (S.M.F.); 13 Spec. İstanbul (S.M.F.) 25 Spec., Alemdağ (S.M.F.); 3 Spec., Türkiye (Z.S.M.); 1 ♂, 1 ♀ İstanbul (Z.S.M.); 1 ♂, 1 ♀ Kafkasya (Z.S.M.)

Türkiye'nin Avrupa yakasında yayılım gösteren bu türden Münih Müzesinde 1 ♂ ve 1 ♀ bireyin etiketinde "Caucasus" bulunuş yeri olarak yazılı. Breuning (1962)'e göre doğu Bulgaristan.

D. bangi'den elitra üzerindeki bandların çözülmemiş olmasıyla ayrılır.

Dorcadion (P.) dimidiatum Motschulsky, 1838 (Şekil 22, 74).

Dorcadion dimidiatum Motschulsky, 1838. Bull. Soc.

Nat. Moscou, 11:186.

Locus typicus: Erivan.

♂ ♀ Siyah, parlak siyah zemin tüylü. Antenler ve bacaklar siyah; antenler seyrek siyah tüylü, bacaklar seyrek beyaz tüylü.

Baş alın ve tepe üzerinde seyrek beyaz tüylenmiş orta yivli; gözlerin üst tarafından kaideye doğru uzanan siyah tüylü bandlı; seyrek ve orta irilikte noktalı.

Pronotum küt yan çıkıntılı; orta evleksiz, ancak orta kısmın gerisinden kaideye doğru hafif çökük; orta kısımda düzensiz aralıklı vasat ve iri noktali, yanlar biraz daha sıkışık noktali ve bu kısımda çok seyrek beyaz tüylü.

Scutellum üçgen şeklinde olup beyazımsı tüylüdür.

Elitra kadife gibi siyah zemin tüylü; beyaz tüylü sutur ve kenar biyeli; kaidede humeral ve dorsal bandların birleşmesiyle oluşan iri bir benek beyazımsı tüylü, aynı şekilde elitranın ucunu kaplayan beyaz tüylü benekli.

Alt taraf koyu renk olup beyaz tüylüdür.

Erkek genital organı: Şekil 74 a,b.

Ölçüler (mm)

Pronotum boyu : 2,00 - 3,00

Pronotum eni : 3,00 - 4,75

Genel uzunluk : 10,50 - 17,00

Genel genişlik : 4,00 - 6,50

İncelenen Materyal

7 Spec. Kuzey Bayazıt (Z.S.M.); 2 ♂♂, 2 ♀♀ Erzurum, Çat. 10-5-1971 leg. A. Demirsoy (coll. Önalp); 4 ♂♂ Erzurum, çat. 17-5-1975 leg. A. Demirsoy (coll. Önalp); 1 ♂ Doğu Bayazıt, Ağrı Dağı, Ca.

2875 m, 12-7-1988 leg. F., Sipahiler (coll. Önalp).

Yayılmı: Ermenistan, Türkiye

D, condensatum'a yakın durur, fakat ondan elitrasının kaide ve uçtaki geniş beyaz lekeleri ile kolayca ayrılır.

Dorcadion (P.) parallelum Küster, 1847 (Şekil 23, 75)

Dorcadion parallelum Küster, 1847. Käf. Eur. 8:79.

Lucus typicus: Türkiye.

♂ Siyah. Antenlerin 1. halkası ve bacaklar kahverengi, diğer anten halkaları siyah; antenler siyah kıllı, bacaklar beyaz tüylü; Art tibiaların iç uç dikenli erkekde iki uçlu.

Baş, alın ve tepe orta yivli; kenarları beyaz tüylerle çerçeveselenmiş iki siyah tüylü uzun üçgen lekeli; yanlar beyaz tüylü.

Pronotum sivri olmayan yan çıkıntılı; kenarları beyaz tüylü olan orta evlekli; tepenin devam şeklinde iki geniş siyah tüylü bandlı; yanlar beyaz tüylü.

Elitra beyüz tüylü sutur ve kenar biyeli, geniş lateral bandlı, geniş humeral band ile kaidede birleşmiş, uca doğru tekrar aynı band ile birleşmiş veya birleşmeden kesilmiş dorsal bandlı, kaidede çizgi haline veya tedrici uzayarak sutur bandına birleşmiş presutur bandlı, presutural band siyah zemin tüyü ile yer yer kesilmiş olabılır.

Alt taraf koyu kahverengi olup beyaz tüylü.

♀ daha geniş olup zemin tüyü ♂ deki kadar siyah olmayıp, koyu kahverengi.

Ölçüler (mm)	♂ ♂	♀♀
Pronotum boyu :	3,25 - 3,75	3,50 - 4,00
Pronotum eni :	4,00 - 5,00	5,75 - 6,25
Genel uzunluk :	16,00 - 18,00	18,50 - 22,00
Genel genişlik :	5,50 - 6,00	7,50 - 8,50

İncelenen Materyal

4 ♂ ♂, 4 ♀♀ Amasya, 1888 (S.M.F.); 17 Spec. Amasya (S.M.F.); 6 ♂ ♂, 9 ♀♀ Ankara (S.M.F.); 1 ♀ Amasya 1886 (coll. Önalp); 1 ♂ Ankara H. Gazi Dağı, 30-4-1939 leg. T. Karabağ (coll. Önalp); 1 ♀ Ankara 9-4-1938 leg. T. Karabağ (coll. Önalp); 2 ♂ ♂, Ankara 30-4-1939 leg. T. Karabağ (coll. Önalp); 1 ♂, 1 ♀ Ankara, lalabel 6-4-1968. leg. A. Koçak (coll. Önalp).

Sadece Türkiye'de bulunan bu tür, Kraatz (1873) bu türün tip yerinin Mekke olabileceğini ileri sürdü. Yanlış bir etiketlenme bu yanlışlığa sebep olmuş olabilir.

D. *escherichi*'ye çok benzer, fakat ondan siyah zemin tüyü ve erkeklerde art tibiaların iç uç dikeninin iki uçlu oluşu ile ayrılır.

Dorcadion (P.) nobile Hampe 1852 (Şekil 24, 76)

Dorcadion nobile Hampe, 1852. in Wagner, Reise pers, 313.

Dorcadion semivelutinum Kraatz, 1873. in Küster, Käf Eur., 29:82 (syn. nov)

Locus typicus: İran

♂ ♀ Siyah. Antenlerin 1. ve 2. halkası ve bacaklar kızılkahverengi, diğer halkalar siyaha yakın koyu kahverengi olup grimsi beyaz tüylü.

Baş alın ve tepe üzerinde sığ orta yivli; az belirgin seyrek siyah tüylü iki üçgen lekeli, diğer kısımlar grimsi beyaz tüylü.

Pronotum küt yan çıkıntılı; orta evleksiz sadece arkaya yakın hafifçe çökkük; ortada seyrek, düzensiz ve normal irilikte yanlara doğru daha sık ve daha iri noktali; yanlar grimsi beyaz tüylü.

Elitra seyrek grimsi beyaz tüylü sutur ve kenar biyeli, geniş humeral bantlı ve kaidede kısa bir çizgi halinde dorsal bantlı; lateral kısımda kahverengi, diğer kısımlarda siyah tüylü.

Alt taraf kahverengi olup grimsi beyaz tüylü.

Erkek genital organı: Şekil 76 a,b.

Ölçüler (mm)

Pronotum boyu : 2.00 - 3.00

Pronotum eni : 3,50 - 4,25

Genel uzunluk : 11,00 - 13,00

Genel genişlik : 4,00 - 5,50

İncelenen Materyal

4 ♂♂, 5 ♀♀ Toroslar (S.M.F.); 1 ♂ Van (Z.S.M.); 2 ♂♂, 2 ♀♀ Türkiye (S.M.F.); 1 ♂ Toroslar (coll. Önalp); 1 ♂ Doğu Anadolu (coll. Önalp).

Yayımları: İran, Türkiye

D. dimidiatum'dan elitrada, kaidede ve uçta beyaz tüylü iri lekelerin bulunmaması ile ayrılır.

İncelenen bireylerin dış morfolojik özellikleri, ölçüleri ve erkek genital organ preparatları **D.nobile** ve **D.semivelutinum**'un farklı türler olmadıklarını göstermektedir.

Dorcadion (P.) ferruginipes Ménétrés, 1836 (Şekil 25, 77).

Dorcadion ferruginipes Ménétrés, 1836. Bull.scient.

Acad. Sci. St. Petersb., 1:151

Dorcadion thracicum Küster, 1846, Käf. Eur., 5:90.

Locus typicus: İstanbul

♂ ♀ Siyah, seyrek siyah zemin tüylü. Antenlerin 1. halkası kızıl kahverengi, diğer halkalar kahverengi, bacaklar kızıl kahverengi.

Baş alın ve tepe üzerinde kirli beyaz tüylenmiş ince orta yivli; alın tek tük sığ, tepe iri ve derin noktalı.

Pronotum konik yan çıkıntılı; kirli beyaz tüylenmiş ince orta evlekli; disk ortası seyrek ve ince, yanlara doğru iri ve derin noktalı.

Scutellum üçgen şeklinde olup kirli beyaz tüylü.

Elitra kirli beyaz tüylenmiş sutur ve kenar biyeli; humeral ve dorsal bandı bulunmaz; zemin tüyü sutur yanısıra kadife siyahi ince bir şerit halinde kesifleşmiş, normal irilikte ve sıklıkta noktalı.

Alt taraf siyah olup kirli beyaz tüylü.

Erkek genital organı: Şekil 77 a,b.

Ölçüler (mm)

Pronotum boyu : 2,00 - 3,00

Pronotum eni : 3,50 - 4,50

Genel uzunluk : 10,00 - 13,00

Genel genişlik : 4,00 - 5,00

İncelenen Materyal

4 ♂♂, 3 ♀♀ Alemdağ (S.M.F.); 1 Spec. Sapanca (S.M.F.); 1 ♂ Alemdağ (Z.S.M.); 1 Spec. İstanbul (Z.S.M.); 1 ♂, 1 ♀ İstanbul (coll. Önalp).

Sadece Türkiye'de yayılımı olan bir tür.

D.scabricolle ve *D.bithyniense*'den elitrada humeral bandın bulunmayışı ile ayrılır.

Dorcadion (P.) bithyniense Chevrolat, 1856 (Şekil 26, 78).

Dorcadion bithyniense Chevrolat, 1856, in Guérin.

Revue Mag. Zool., 2 (8): 88.

Dorcadion serotinum Thomson, 1865. Syst. Cer., 549.

Locus typicus: Bursa

♂ ♀ Siyah. İlk anten halkası ve bacaklar kızılımsı sarı, diğer anten halkaları koyu kahverengi.

Baş alın üzerinde ince, tepe üzerinde geniş orta yivli, çıplak

Pronotum yanları hafif küt çıkıntılı; parlak; çok sığ orta evleкли.

Scutellum üçgen şeklinde olup, çıplak.

Elitra zemin tüyü siyah; sutur ve kenar biyesi beyaz tüylü, elitra ucuna erişen humeral band ve dorsal bandın kaidede kısa bir kalıntısı beyaz tüylü; ortanın gerisine kadar uzanan humeral damarlı.

Alt taraf kahverengi.

Erkek genital organı: Şekil 78 a,b.

Ölçüler (mm)

Pronotum boyu	: 2,50 - 3,00
Pronotum eni	: 4,00 - 4,50
Genel uzunluk	: 12,00 - 13,00
Genel genişlik	: 5,00 - 5,50

İncelenen Materyal

3 ♂♂, 2 ♀♀ Bursa, Uludağ (S.M.F.), 1 ♂ Bursa (S.M.F.), 1 ♂ Akşehir (S.M.F.), 1 ♀ Sabanca (S.M.F.) 8 ♂♂, 4 ♀♀ Uludağ (Z.S.M.), 1 ♂, ♀ Kastamonu 25-4-1958 (coll. Önalp).

Sadece Türkiye'de yayılım gösterir.

D.scabricolle'ye çok benzer, ondan elitrada humeral damar şeklinde çıkıntının bulunuşu ile ayrılır.

Dorcadion (P.) *scabricolle* Dalman, 1817 (Şekil 27, 79).

Dorcadion scabricolle Dalman, 1817. in Schönherr, syn. Ins., 1/3: 174.

Locus typicus: Transkafkasya.

♂ ♀ Siyah. Antenlerin 1. halkası ve bacaklar açık kızılkahverengi. Diğer halkalar siyaha yakın koyu kahverengi; antenler kahverengi kıllı, bacaklar beyaz tüylü.

Baş alın ve tepe üzerinde ince orta yivli; alın ve tepe üzerinde yer yer aşınmış beyaz tüylü orta bandlı; tepe aşınmış kahverengi tüylü; aşınmış yerler parlak, seyrek, ufak noktalı; yanlar seyrek beyaz tüylü.

Pronotum küt yan çıkıntılı; parlak; arkaya doğru orta kısımda hafif çökük ve burası beyaz tüylü; iri çukurcuklar şeklinde yer yer birleşmiş noktalı.

Scutellum üçgenimsi uzun, uçta yuvarlak.

Elitra siyah zemin tüylü; beyaz tüylü sutur ve kenar biyeli, tam ve geniş humeral bandlı ve dorsal bandın yerinde kaidede kısa bir beyaz tüylü benekli.

Alt taraf koyu kahverengi olup beyaz tüylü.

Erkek genital organı: 79 a,b.

♀ biraz daha geniş

Ölçüler (mm)	♂♂	♀♀
Pronotum boyu	: 2,50 - 3,00	2,75 - 3,25
Pronotum eni	: 3,50 - 4,00	4,25 - 4,50
Genel uzunluk	: 12,50 - 14,00	14,00 - 15,00
Genel genişlik	: 4,00 - 5,00	5,50 - 6,00

İncelenen Materyal

5 Spec. Akşehir. (S.M.F.); 7 Spec. Sultandağ (S.M.F.) 6♂♂, 5♀♀ Ankara (S.M.F.); 8 Spec. Akşehir (S.M.F.) 1♂, 1♀ Erzurum (S.M.F.); 4♂♂, 3♀♀ Van (Z.S.M.); 1♂ Kars (Z.S.M.); 1♂, 1♀ Bulgar Maden (Z.S.M.); 12♂♂, 1♀♀ Konya, Akşehir, Sultandağ, Ca: 1570 m, 1-6-1976 leg. A. Koçak (coll. Önalp); 1♂ Afyon, Emirdağ, Ca: 1100 m, 1-5-1973 leg. A. Koçak (coll. Önalp); 1♂ Ankara Gölbaşı 17-4-1980 leg. B. Önalp (coll. Önalp); 2♂♂, 2♀♀ Ankara, Çal Dağı Ca: 1300 m., 4-5-1980. B. Önalp (coll. Önalp) 3♂♂, 1♀, Kars, Kağızman. Ca: 1500 m, 20-5-1973 leg. A. Koçak (coll. Önalp); 1♂ Ankara H. Gazi Dağı 22-4-1942 leg. T. Karabağ (coll. Önalp)

Yayımları: İran Elburz Dağlarından Transkafkasya, Türkiye *D.bithymiense*'den elitrada humeral damarın bulunmayışı ile ayrılır.

Dorcadion (P.) weyesri Fairmaire, 1866 (Şekil 28,80).

Dorcadion weyersi Fairmaire, 1866 Annl's Soc. ent.

Fr., 4 (6): 271 - 272.

Locus typicus: Kızılkaya.

♂ Siyah. Antenler ve bacaklar koyu kahverengi olup gri tüylü.

Baş alın ve tepe üzerinde orta yivli; alın seyrek ve ince, tepe iri noktalı.

Pronotum küt yan çıkıntılı; az belirgin orta evlekli; normal aralıklı ve irilikte noktalı.

Scutellum geniş üçgen şeklinde olup gri tüylü.

Elitra tamamen gri tüylü.

Alt taraf kahverengi olup gri tüylü.

Erkek genital organı: Şekil 80 a,b.

♀ Daha geniş, zemin tüyü gri ve sarımsı renkli; tepe sarı tüylü² üçgen lekeli; pronotum çok seyrek gri tüylü.

Ölçüler (mm)	♂♂	♀♀
Pronotum boyu	: 2.50 - 3.25	3.00 - 4.25
Pronotum eni	: 3.50 - 4.00	4.50 - 5.25
Genel uzunluk	: 12.50 - 13.50	14.50 - 16.00
Genel genişlik	: 4.75 - 5.50	6.00 - 6.75

İncelenen Materyal

4 ♂♂, 3 ♀♀ Ödemiş (S.M.F.); 5 ♂♂, 3 ♀♀ Anadolu (S.M.F.); 1 ♀ Ödemiş 4-1914 (coll. Önalp).

Sadece Türkiye'de bulunur.

D.bithyniense ve **D.scabricolle**'den elitranın keşif gri tüylü oluşu ile kolayca ayrılır.

Dorcadion (P.) olympicum Ganglbauer, 1882 (Şekil 29, 81).

Dorcadion olympicum Ganglbauer, 1882. Wien. ent.

Ztg., 1: 228.

Locus typicus: Bursa

♂ ♀ Siyah, mat koyu kahverengi zemin tüylü. Antenlerin 1. halkası ve bacaklar kızılkahverengi, diğer anten halkaları siyah, antenler ve bacaklar siyah ve beyaz tüylü.

Baş alın üzerinde yanları beyaz tüylü geniş bandlı olan orta yivli, yanlar siyah tüylü, tepe yanları beyaz tüylü ince bandlı olan orta yivli, kahverengi tüylü iki üçgen lekeli, yanlar seyrek beyaz tüylü.

Pronotum, sivri arkaya dönük diken şeklinde yan çıkıntılı; beyaz tüylü orta evlekli, ortada seyrek normal irilikte, çukurcuklar halinde noktalı, yanlar daha sık noktalanmış; yanlara doğru seyrek beyaz tüylü.

Scutellum uzun üçgenimsi olup beyaz tüylü kenar zona kadar çıplak.

Elitra beyaz tüylü sutur ve kenar biyeli; yanlar ve uç kısım seyrek beyaz tüylü ve koyu renk kıllı; ortadan itibaren seyrek beyaztüylü humeral band hafif belirgin olarak uca kadar uzanır; iri ve düzensiz noktalar kırışıklıklar oluştururlar.

Alt taraf kahverengi olup beyaz tüylü.

Erkek genital organı: Şekil 81 a,b.

Ölçüler (mm)

Pronotum boyu : 2,50 - 3,50

Pronotum eni : 3,75 - 4,50

Genel uzunluk : 11,00 - 12,50

Genel genişlik : 4,00 - 5,50

İncelenen Materyal

4 ♂♂, 3 ♀♀ Bursa (S.M.F.), 2 ♂♂, 3 ♀♀ Alemdağ (S.M.F.); 6 Spec, Bursa (Z.S.M.); 4 Spec. Bilecik (Z.S.M.); 1 ♂♂ Ankara (coll. Önalp); 4 ♂♂, 2 ♀♀ Bursa, Uludağ, Kadıyayla, Ca: 1230 m, 12-7-1971. lcg. A. Koçak (coll. Önalp).

Türkiye'de yayılım gösteren bir tür.

D.lineaticolle'ye benzer, ondan tepe üzerindeki iki üçgen lekenin bulunuşu ile ve erkek genital organlarının farklı şekli ile ayrılır.

Dorcadion (P.) glabrofasciatum Daniel, 1900 (Şekil 30, 82).

Dorcadion glabrofasciatum Daniel, 1900. Societas ent., 15: 140.

Locus typicus: Türkiye

♂ ♀ Siyah, koyu kahverengi zemin tüylü. Antenlerin 1. ve 2. halkası kızıl kahverengi, diğer halkalar siyah, ve siyah kıllı, bacaklar kızıl kahverengi.

Baş alın ve tepe üzerinde orta yivli; tepe koyu kahverengi tüylü üçgen şeklinde lekeli.

Pronotum sivri yan çıkıntılı; kaidede çökük ince orta evlekli, seyrek ve ince noktalı; siyah tüylü.

Scutellum üçgen şekilde olup çıplak.

Elitra koyu kahverengi zemin tüylü; beyaz tüylü sutur ve kenar biyeli; dorsal ve humeral bandların yeri tam olarak ve presutur bandının yeri ancak elitranın ilk 1/5'inde belirgin ve bu kısımlarda tek sıra halinde seyrek noktalar bulunur.

Alt taraf koyu kahverengi olup seyrek beyaz tüylü.

Erkek genital organı: Şekil 82 a,b.

Ölçüler (mm)

Pronotum boyu : 3,50 - 5.50

Pronotum eni : 5,00 - 6.00

Genel uzunluk : 15.00 - 20.00

Genel genişlik : 6.50 - 8.00

İncelenen Materyal

2 ♂♂, 3 ♀♀ Bilecik (S.M.F.); 1 ♂♂ Bozdağ (Z.S.M.); 2 Spec. Eskişehir (Z.S.M.); 2 Spec. Bilecik (Z.S.M.); 1 ♂♂, 1 ♀ Bilecik (coll. Önalp).

Sadece Türkiye'de bulunur.

D. lineaticolle'den daha iri oluğu ve tepede kahverengi iki üçgen lekenin bulunuşu ile ayrılır.

Dorcadion (P.) lineaticolle Kraatz, 1873 (Şekil 31, 83).

Dorcadion femoratum var. *Lineaticolle*. Kraatz, 1873.

in Küster. Käf. Eur., 29: 57.

Locus typicus: Selanik

♂ Siyah. Antenlerin birinci halkası ve bacaklar kızılımsı sarı diğer anten halkaları kızıl kahverengi; antenler siyah, bacaklar beyaz tüylü.

Baş alın ve tepe üzerinde ince orta yivli; alın seyrek ve orta irilikte noktalı; tepe düzensiz, iri, ortada seyrek, yanlarda daha sık noktalı; ortada ince beyaz tüylü,

Pronotum sivri diken şeklinde yan çıkıntılı; önde orta düz, orta kısma doğru yavaş yavaş beliren ve arkaya doğru derinleşen ve genişleyen evlecli ve bu kısımda grimsi beyaz tüylü, diğer kısımda seyrek beyaz ve koyu kahverengi tüylü.

Scutellum uzun üçgenimsi, seyrek beyaz tüylü.

Elitra beyaz tüylü sutur ve kenar biyeli; koyu kahverengi seyrek zemin tüylü; düzensiz normal sıklıkta ve irilikte noktalı, bu noktalar uzunluğuna kırışık bir desen oluştururlar.

Alt taraf kahverengi olup beyaz tüylü.

Erkek genital organı: Şekil 83 a,b.

♀ Zemin tüyü daha çok kahverengi ve sık; elitra üzerindeki sutur ve kenar biyesi grimsi-beyaz tüylü, daha seyrek tüylenmiş lateral, humeral ve uca kadar devam etmeyen dorsal bandlar mevcut.

Ölçüler (mm)

Pronotum boyu : 2.00 - 2.75

Pronotum eni : 3.00 - 3.50

Genel uzunluk : 10.50 - 11.50

Genel genişlik : 4.00 - 5.00

İncelenen Materyal

1 ♂, 1 ♀ Türkiye (S.M.F.); 1 ♂, 1 ♀ Türkiye (coll. Önalp). Yayılımı: Yunanistan, Makedonya, Bulgaristan, Türkiye.

Türkiye faunası için yeni kayıt.

D. olympicum'a yakın bir tür.

Dorcadion (P.) oezdurali Önalp, 1988. (Şekil 32, 84)..

Dorcadion (P.) oezdurali Önalp, 1988. Ent. Z.,

98 (24: 361-363).

Locus typicus: Kahramanmaraş

♂ ♀ Siyah; koyukahverengi zemin tüylü. Antenler ve bacaklar koyu kahverengi.

Baş alın ve tepe üzerinde kenarı beyazımsı gri tüylenmiş orta yivli; tepe koyu kahverengi tüylenmiş iki üçgen lekeli.

Pronotum konik, sivri olmayan arkaya ve yukarı doğru dönük yan çıkıntılı; beyazımsı gri tüylenmiş orta evlekli; tepedeki üçgen lekelerin devam şeklinde koyu kahverengi tüylenmiş iki bandlı.

Scutellum uçta yuvarlak üçgen şeklinde olup kenarı beyazımsı gri tüylü.

Elitra koyu kahverengi zemin tüylü; seyrek beyazımsı gri tüylenmiş sutur ve kenar biyeli, geniş lateral bandlı; humeral ve dorsal bandın uzunluklarıncaya kaynaşmış ve ortanın gerisinde geniş kesilmiş olmasıyla haç şeklinde görüntülü.

Alt taraf koyu kahverengi olup beyazımsı gri tüylü.

Erkek genital organı: Şekil 84 a,b.

Ölçüler (mm)

Pronotum boyu : 2.75 - 3.25

Pronotum eni : 4.25 - 4.75

Genel uzunluk : 13.00 - 15.00

Genel genişlik : 4.50 - 5.00

İncelenen Materyal

1 ♂ Holotip, 7 ♂ ♂, 3 ♀ ♀ Paratip, Kahramanmaraş, Ahır Dağı, Ca: 1500 m. 22-5-1972, Leg. A. Koçak, (Coll. Önalp).

Sadece Türkiye'de yayılımı var.

D. crux'a elitra üzerindeki haç şeklindeki deseni ile benzer fakat D.oezdurali'de birleşmiş olan humeral ve dorsal band ortanın gerisinde geniş kesilmiştir, D.crux'da ise ortanın önünde kesilmiş, ayrıca D.crux'da antenler ve bacaklar kızılkahverengidir.

Dorcadion (P.) escherichi Ganglbauer, 1897 (Şekil 33, 85).

Dorcadion escherichi Ganglbauer, 1897. Stettin. ent.

Ztg., 58 (1): 54-56.

Locus typicus: Ankara.

♂ ♀ Siyah, koyu kahverengi zemin tüylü. Antenler siyah, bacaklar koyu kahverengi,

Baş alın ve tepe üzerinde ince orta yivli; açık sarı tüylü, bu tüylerin tepe üzerindeki devamı kahverengi tüylü iki uzun üçgen şeklindeki lekenin kenarını oluşturur; tepe yanları sarı tüylü.

Pronotum sivri yan çıkıntılı; tepe üzerindeki açık sarı orta bandların devamı şeklinde iki orta bandlı ve birer kahverengi bandlı.

Scutellum üçgen şeklinde olup sarı tüylüdür.

Elitra açık sarı tüylü sutur ve kenar biyeli; yer yer birleşen dorsal ve humeral bandlar ve lateral band açık sarı tüylü.

Alt taraf kahverengi olup açık sarı tüylü.

Erkek genital organı: Şekil 85 a,b.

Ölçüler (mm)

Pronotum boyu : 3.00 - 3.50

Pronotum eni : 4.00 - 5.50

Genel uzunluk : 15.50 - 17.00

Genel genişlik : 5.50 - 6.00

İncelenen Materyal

1 ♂, Ankara, 5-5-1895 (S.M.F.); 1 Spec. Konya, 1889 (S.M.F.); 1 Spec. Amasya (Z.S.M.); 1 ♂ Ankara (coll. Önalp); 1 ♀ Turhal 4-5-1938 (coll. Önalp); 1 ♂ Ankara, H.Gazi Dağı, 30-4-1939, leg. T. Karabağ, (coll. Önalp); 1 ♀ Tokat, Niksar, 6-1988. (coll. Önalp).

Sadece Türkiye'de yayılım gösterir.

D. *Parallelum*'dan zemin tüyünün koyu kahverengi oluşu ve erkekde art tibiaların iç uç dikeninin ikiye çatallanmamış olmasıyla ayrılır.

Dorcadion (P.) *striolatum* Kraatz, 1873 (Şekil 34, 86).

Dorcadion striolatum Kraatz, 1873. Küster, Käf. Eur., 29: 93-93 a.

Locus typicus: Kafkasya

♂ ♀, Koyu kahverengi. Antenler ve bacaklar koyu kahverengi olup gri tüylü.

Baş alın ve tepe üzerinde derin orta yivli, yiv kenarından başlayarak kıl demetleri şeklinde yayılan kahverengi tüylü.

Pronotum, arkaya dönük sivri yan çıkıntılı; gri tüylenmiş orta evlekli, diğer kısımlarda sık demetler şeklinde yayılan kahverengi tüylü.

Scutellum üçgen şeklinde olup gri tüylü.

Elitra, gri tüylü sutur ve kenar biyeli; koyu kahverengi tüylü zemin üzerinde yer yer çözülmüş açık kahverengi tüylü damar şeklinde çıkıntılı (humeral ve dorsal) bandlar uzanır.

Alt taraf kahverengi olup gri tüylü.

Erkek genital organı: Şekil 86 a,b.

Ölçüler (mm)

Pronotum boyu : 3.00 - 4.00

Pronotum eni : 6.00 - 7.00

Genel uzunluk : 17.00 - 20.00

Genel genişlik : 7.00 - 8.00

İncelenen Materyal

2♂♂, 1♀ Kuzey Bayazıt (Z.S.M.); 1♀ Kuzey Bayazıt, 1911 (coll. Önalp).

Yayılmı: Kafkasya, Transkafkasya, Literatür de Türkiye kaydı bulunmamaktadır.

Türkiye faunası için yeni kayıttır.

D. niveisparsum'dan antenlerin ve bacakların koyu kahverengi oluşu ve elitra üzerinde çıkıntı şeklindeki bandları ile ayrılır.

Dorcadion (P.) niveisparsum Thomson, 1865 (Şekil 35, 87).

Dorcadion niveisparsum Thomson, 1865. syst. Cer.: 548.

Dorcadion cretosum Ferrari, 1865. Wien. ent. Monatschr., 8: 479.

Locus typicus: Transkafkasya

♂♀ Siyah, koyu kahverengi zemin tüylü. Antenler ve bacaklar kızıl kahverengi olup beyaz tüylü.

Baş alın ve tepe üzerinde sığ orta yivli, koyu kahverengi tüylü iki üçgen benekli, orta ve yanlar sık beyaz tüylü.

Pronotum sivri, üçgen yan çıkıntılı; ortada önde ve arkada geniş ve sığ evlekli; orta beyaz tüylü bandlı; baş üzerindeki koyu kahverengi tüylü üçgen lekelerin devamı şeklinde iki geniş bandlı; yanlar beyaz tüylü.

Scutellum uzun üçgen şekilde olup beyaz tüylü.

Elitra beyaz tüylü sutur ve kenar biyeli, lateral, humeral bandlı; beyaz tüylü humeral, dorsal ve presutural bandlar birleşmiş ve yer yer çözülmüş, böylece koyu renk tüylü benek ve lekeler oluşmuş.

Alt taraf siyah olup sık beyaz tüylüdür.

Erkek genital organı: Şekil 87 a,b.

Ölçüler (mm)

Pronotum boyu : 3.00 3.00

Pronotum eni : 3,75 4.00

Genel uzunluk : 13.75 13.00

Genel genişlik : 4.75 4.75

İncelenen Materyal

1 ♂, 1 ♀ Erzurum (coll. Önalp).

Yayımları: Transkafkasya, Türkiye.

D. striolatum'dan kızıl kahverengi antenler ve bacaklarıyla ve beyaz tüylü, yer yer benekler şeklinde çözülmüş elitra bandları ile ayrılır.

Dorcadion (P.) divisum GERMAR, 1839 (Şekil 36, 88).

Dorcadion divisum Germar, 1839. Faun. Ins. Eur., 21:15.

Dorcadion catenatum Waltl, 1839. Isis, 31: 469.

Dorcadion grammophilum Thomson, 1867, Physis, 1:70.

Locus typicus: İzmir

♂ ♀ Siyah, koyu kahverengi zemin tüylü. Antenler ve bacaklar kızkahverengi.

Baş alın ve tepe üzerinde beyaz tüylenmiş geniş orta bandlı ve yivli; kahverengi tüylü üçgen lekeli, yanlar beyaz tüylü.

Pronotum sivri diken şeklinde yan çıkıntılı; beyaz tüylü orta bandlı, yanları beyaz tüylü.

Scutellum üçgen şeklinde olup beyaz tüylüdür.

Elitra beyaz tüylü sutur ve kenar biyeli, sutur yanı sıra uzanan. arka 1/3'de kesilmiş bir presutur bandı, kaidede elitra ucuna kadar erişen humeral band ile birleşen ve ortanın gerisinde kesilmiş ve yine belirerek uça kesilmiş olan dorsal band beyaz tüylü; beyaz tüylenmiş geniş bir lateral bandlı.

Alt taraf koyu kahverengi olup kısa beyaz tüylüdür.

Erkek genital organı: Şekil 88 a,b.

Ölçüler (mm)

Pronotum boyu : 2.00 - 2.50

Pronotum eni : 2.75 - 4.00

Genel uzunluk : 9.50 - 13.50

Genel genişlik : 3.25 - 5.50

İncelenen Materyal

1 ♂, 1 ♀ İzmir (S.M.F.); 3 ♂ ♂, 1 ♀ Eğridir. 14-5-1926 (S.M.F.); 1 ♂, 1 ♀ Ödemiş (S.M.F.); 1 ♂, 1 ♀ Eskişehir (S.M.F.); 5 Spec. Bozdağ (S.M.F.); 2 Spec. Konya (S.M.F.); 6 Spec. İzmir (Z.S.M.) 11 Spec. Eğridir (Z.S.M.), 1 Spec. Ulukışla, (Z.S.M.); 3 ♂ ♂, 2 ♀♀ Bursa, M. Kemal Paşa 1972 Leg. B. Önalp, 2 ♂ ♂, 1 ♀♀ Balıkesir, Susurluk leg. B. Önalp (coll. Önalp).

Yayımları: Türkiye, Yunan adaları: Midilli, Nikarya, Sisam, Rodos.

D. septemlineatum'dan elitra ortası ve gerisinde kesilmiş dorsal bandı ile ayrılır.

Dorcadion (P.) septemlineatum Waltl, 1838 (Şekil 37, 89).

Dorcadion septemlineatum Waltl, 1838. Isis, 31: 469.

Dorcadion forcipiferum Kraatz, 1873. Küster, Käf. Eur., 29: 60,

Locus typicus: Türkiye

♂ ♀ Siyah. Antenler ve bacaklar kızıl kahverengi olup beyaz tüylü.

Baş alın ve tepe üzerinde kenarı beyaz tüylü olan orta yivli; tepe kahverengi tüylü iki üçgen lekeli, yanlar beyaz tüylü.

Pronotum arkaya dönük sivri yan çıkıntılı; beyaz tüylü orta evickli; disk ortası kahverengi tüylü, yanlar beyaz tüylü.

Scutellum üçgenimsi yuvarlak olup sık beyaz tüylü.

Elitra koyu kahverengi zemin tüylü; beyaz tüylü sutur ve kenar biyeli; geniş lateral bandlı, elitra ucuna kadar uzanan humeral bandlı, humeral band ile kaidede birleşen uçtan önce mümferit kesik dorsal bandlı, kaidede bir çizgi halinde veya sutura paralel uca kadar uzanan veyahut da yer yer silik uzanan presutur bandlı.

Alt taraf kahverengi olup, beyaz tüylü.

Erkek genital organı: Şekil 89 a, b.

Ölçüler (mm).

Pronotum boyu : 2.00 - 2.75

Pronotum eni : 3.00 - 4.50

Genel uzunluk : 9.00 - 13.00

Genel genişlik : 3.50 - 5.50

İncelenen Materyal

1 ♂, 1 ♀ Alemdağ (S.M.F.); 4 ♂ ♂, 3 ♀ ♀ İstanbul (S.M.F.); 2 ♂ ♂, 2 ♀ ♀ Eskişehir (S.M.F.); 1 ♂, 2 ♀ ♀ Konya (S.M.F.); 4 ♂ ♂, 3 ♀ ♀ Ankara (S.M.F.); 28 Spec. Eğridir (Z.S.M); 12 ♂ ♂ 9 ♀ ♀ Balıkesir Ca: 450 m, 25-4-1977 leg. A. Koçak (coll. Önalp) 1 ♀ Ankara, soğuksu, ca: 1050 m, 9-5-1972 leg. B. Önalp (coll. Önalp); 2 ♂ ♂, 2 ♀ ♀ Ankara Karagöl 25-7-1978 leg. B. Önalp (coll. Önalp).

Yayılmı: Türkiye, Yunanistan.

D. divisum'dan dorsal bandının elitra üzerinde kesintisiz uzamış olmasıyla ayrılır.

Dorcadion (P.) crux Billberg, 1817 (Şekil 38, 90)?

Dorcadion crux Billberg, 1817. in Schönherr, Syn. Ins. 1 (3): 175.

Dorcadion graecum Waltl, 1838. Isis, 31: 470.

Dorcadion bifidum Chevrolat, 1882. Anls Soc. ent. Fr., 6 (2): 60.

Locus typicus: İzmir

♂ ♀ Siyah. Antenler ve bacaklar kızkahverengi.

Baş alın ve tepe üzerinde yanları tüylü olan orta yivli, tepe koyu kahverengi tüylü iki üçgen lekeli.

Pronotum sivri olmayan yan çıkıntılı; yanları ince band şeklinde beyaz tüylü olan orta evlekli; beyaz tüylü ince bandların yanları koyu kahverengi tüylü, yan kısımları seyrek beyaz tüylü.

Scutellum uç kısmında yuvarlak üçgen şeklinde olup beyaz tüylü.

Elitra koyu kahverengi zemin tüylü; beyaz tüylü sutur ve kenar biyeli, beyaz tüylü geniş bir lateral bandlı; beyaz tüylü humeral ve dorsal band birleşerek elitra'nın

ucuna kadar devam eden, ancak orta kısmın önünde zemin tüyü tarafından kesilen geniş bir band oluşturur, böylece elitra üzerinde haç şeklindeki bir görüntü meydana gelir.

Alt taraf kızılkahverengi olup, sık kısa beyaz tüylü.

Erkek genital organı: Şekil 90 a,b.

Ölçüler (mm)

Pronotum boyu : 2.00 - 2.50

Pronotum eni : 2.75 - 3.50

Genel uzunluk : 9.00 - 10.50

Genel genişlik : 3.50 - 4.50

İncelenen Materyal

1 ♂ Bursa (S.M.F.); 1 ♂ Eskişehir (S.M.F.); 2 ♂ ♂, 3 ♀ ♀ Bozdağ (S.M.F.); 6 Spec. Eskişehir Kodya-Kry (S.M.F.); 2 ♂ ♂, 1 ♀ Akşehir (Z.S.M.); 14 Spec. İzmir (Z.S.M.); 2 Spec. Alemdağ (Z.S.M.); 99 Spec. Balıkesir, ca: 450 m, leg. A. Koçak (coll. Önalp).

Sadece Türkiye'de yayılım gösterir.

D.oezdurali'den kızılkahverengi antenleri ve bacaklarıyla ve birleşmiş olan dorsal ve humeral bandının ortanın önünde geniş kesilmiş olmasıyla ayrılır.

Dorcadion (P.) aenarium (Scopoli, 1763) (Şekil 39, 91).

Cerambyx arenarius Scopoli, 1763. Ent. Carn: 53.

Cerambyx pedestris Linné, 1767. Syst. Nat, ed. 12: 631.

Lamia pedestre Fabricius, 1775. Syst. Ent.: 176.

Locus typicus: Krain

♂ ♀ Koyu kahverengi, koyu kahverengi zemin tüylü. Antenler koyu kahverengi, bacaklar kızılkahverengi.

Baş alın ve tepe üzerindeki ince orta yivli ve burada beyaz tüylü; tepe ince beyaz tüyler ile sınırlanmış koyu kahverengi iki üçgen şeklinde lekeli.

Pronotum yanları küt çıkıntılı, orta beyaz tüylü bandlı, diğer kısımlarda koyu kahverengi tüylü.

Scutellum uzun üçgen şeklinde, beyaz tüylü.

Elitra beyaz tüylü sutur ve ince kenar beyeli, seyrek beyaz tüylü sutural ve uçtan önce silinen dorsal bandlı.

Alt taraf koyu kahverengi olup, beyaz tüylü.

Erkek genital organı: Şekil 91 a,b.

Ölçüler (mm)

Pronotum boyu : 2.00 - 2.50

Pronotum eni : 3.50 - 4.00

Genel uzunluk : 4.00 - 5.50

Genel genişlik : 11.00 - 13.50

İncelenen Materyal

2 ♂♂, 3 ♀♀ Türkiye (S.M.F.); 1 ♂ Amasya (S.M.F.); 1 ♂, 1 ♀ Ankara, Çubuk Barajı, ca: 900 m. 24-4-1976 leg. B. Önalp (coll. Önalp).

Yayımları: Dalmaçya, Türkiye.

Türkiye faunası için yeni kayıt.

D.anatolicum'dan elitra üzerinde hafif belirgin ve kesintisiz uzanan humeral ve dorsal bandı ile ayrılır.

Dorcadion (P.) anatolicum Pic, 1900. (Şekil 40, 92).

Dorcadion anatolicum Pic, 1900. Longic., 3 (1): 12-13.

Locus typicus: Konya.

♂ Siyah renkli. İlk anten halkası ve bacaklar kıvılcımsı, diğer anten halkaları kıvılcakverengi olup beyaz tüylü.

Baş alın ve tepe üzerinde orta yivli ve burası beyaz tüylü; orta yivin her iki yanı üçgene yakın siyah tüylü bandlı.

Pronotum yanları küt çıkıntılı; orta az belirgin evlekli ve beyaz tüylü; yan kısımlar iri noktalı ve kısa gri beyaz kıllı.

Scutellum üçgen şeklinde, beyaz tüylü.

Elitra uzunca, zemin koyu renk tüylü; beyaz tüylerden ince sutur ve kenar biyeli; beyaz tüylü humeral band elitra ortasında kesilir, sonra uca kadar devam eder; kaidede humeral band ile birleşen dorsal band, hemen kesilir ve tekrar kısa bir band şeklinde humeral bandın kesildiği yere kadar devam eder, humeral bandın tekrar belirmediği yerden yine belirir ve elitranın son 1/4'ünde humeral banda birleşir;

Alt taraf kıvılcakverengi olup beyaz tüylü.

Erkek genital organı: Şekil 92 a,b.

♀ Daha geniş, zemin rengi daha açık renk, kahverengi. Elitra üzerinde humeral band kesintisiz, dorsal band ortada kesik.

Ölçüler (mm)	♂♂	♀♀
Pronotum boyu	: 2.00 - 2.50	2.50 - 3.00
Pronotum eni	: 3.00 - 3.50	3.50 - 4.00
Genel uzunluk	: 9.00 - 9.50	10.00 - 11.50
Genel genişlik	: 3.50 - 4.00	4.00 - 5.00

İncelenen Materyal

3 ♂♂, 3 ♀♀ Eğridir, 1926 (S.M.F.); 1 ♂ Konya, 1899 leg. Korb (coll. Önalp); 1 ♀ Konya, 2-5-1979. leg. B. Önalp; 1 ♂, 1 ♀ Isparta, Eğridir ca: 1500 m 7-6-1979 leg. B. Önalp (coll. Önalp).

Sadece Türkiye'de yayılım gösterir.

D.arenarium'dan clitradaki kesintili humeral ve dorsal bandları ile ayrılır.

Dorcadion (P.) piochardi Kraatz, 1873 (Şekil 41, 93).

Dorcadion piochardi Kraatz, 1873 in. Küster, Käf. Eur., 29:85.

Locus typicus: Samsun, Amasya, Akdağ.

♂ ♀ Siyah. Antenler ve bacaklar kızılkahverengi olup beyaz tüylü.

Baş alın ve tepe üzerinde kenarları beyaz tüylü orta yivli; tepe kahverengi tüylü iki üçgen lekeli, yanlar beyaz tüylü.

Pronotum hafif sivri yan çıkıntılı; kenarları beyaz tüylü orta evlekli; tepedeki üçgen lekelerin devamı kahverengi tüylü geniş iki uzunluğuna band oluşturur, yanlar beyaz tüylü, çıkıntıların üst tarafında her iki yanda birer kahverengi tüylü benekli.

Scutellum uzun üçgen şeklinde olup beyaz tüylü.

Elitra beyaz tüylü sutur ve kenar beyeli, geniş lateral bandlı, geniş humeral band ile kaidede ve uçtan önce birleşmiş, ortadan önce ve sonra kahverengi, zemin tüyü ile kesilmiş ve yer yer kahverengi lekeler halinde çözülmüş dorsal bandlı; beyaz tüylü kaidede kısa bir çizgi şeklinde presutur bandlı ve sutur yanısıra uzanan koyu kahverengi tüylü bandlı.

Alt taraf koyu kahverengi olup beyaz tüylü.

Erkek genital organı: Şekil 93 a,b.

Ölçüler (mm)

Pronotum boyu : 2.00 - 3.00

Pronotum eni : 3.25 - 4.25

Genel uzunluk : 10.50 - 13.00

Genel genişlik : 4.25 - 5.50

İncelenen Materyal

1 ♂, 1 ♀ Amasya (S.M.F.) 4 ♂ ♂, 5 ♀ ♀ Türkiye (S.M.F.); 1 ♂ 1 ♀ Türkiye (Z,S.M.); 1 ♂, 1 ♀ Samsun (coll. Önalp).

Yayılmı: Balkanlar, Türkiye.

D. anaticum'dan elitra üzerinde kesintisiz uzanan humeral bandı ile ayrılır.

Dorcadion (P.) equestre (Laxmann, 1770) (Şekil 42, 94).

Cerambyx equestris Laxmann, 1770. Novi Comment.

Acad. Sci. Imp. Petropol., 14 (1): 596, 604.

Cerambyx cru cifer Lepechin, 1774. Tagebuch, 1: 231.

Lamie cruciata Fabricius, 1787 Mant. Ins., 1:140.

Cerambyx criciatus Olivier, 1795. Ent., 4 (67): 130.

Lamia pallasii Fischer, 1806. Mém. Jour. Soc. Nat. Moscou, 1:14.

Locus typicus: Güney Rusya.

♂ Siyah, koyu kahverengi tüylü, koyu renk zemin tüylü. Antenler ve bacaklar siyah.

Baş alın ve tepe üzerinde kenarları beyaz tüylenmiş bandlı olan ince orta yivli; yanlar sarı tüylü, zemin tüyü koyu kahverengi, derin, seyrek iri noktalı, bu noktalar arası sık ve ince noktalanmış.

Pronotum uzun ve küt yan çıkıntılı; kaidede biraz daha belirgin olan sığ orta evlekli; evlek yanları ince beyaz tüylenmiş bandlı; iri kırışık yanlara doğru daha düzenli noktalı; seyrek kahverengi tüylü.

Scutellum üçgen şeklinde olup beyaz tüylüdür.

Elitra koyu kahverengi zemin tüylü; beyaz tüylü sutur ve kenar biyeli, seyrek tüylü lateral bandlı; ortanın gerisinde iri beyaz tüylü birer benekli, bu benekler bazı bireylerde eğik bir band şeklini alarak sutur bandı ile birleşir ve haç şeklini oluştururlar.

Alt taraf kahverengi olup, kısa beyaz tüylü.

Erkek genital organı: Şekil 94 a,b.

♀ Elitra uca doğru daralmış, renk daha açık kahverengi açık renk bandların rengi beyaz olmayıp açık sarı; kaidede geniş humeral band ile birleşen, uca doğru genişleyerek münferit devam eden ve uçtan önce kesilen dorsal band açık sarı tüylü.

Ölçüler (mm)

Pronotum boyu : 2.50 - 3.00

Pronotum eni : 4.25 - 6.00

Genel uzunluk : 12.50 - 18.50

Genel genişlik : 5.00 - 8.45

İncelenen Materyal

1 ♂, 1 ♀ Erzurum (S.M.F.); 3 ♂ ♂, 3 ♀ ♀ Ödemiş, Bozdağ (S.M.F.); 2 Spec. Bozdağ (Z.S.M.); 1 ♂ Ödemiş, 4-1914 (coll. Önalp).

Yayımları: Güney Rusya, Romanya, Bulgaristan, Kuzey Yunanistan, Türkiye.

D.Kindermanni'den elitra üzerinde iki iri beyaz benek ile ayrılır.

Dorcadion (P.) kindermanni Waltl, 1838 (Şekil 43, 95).

Dorcadion kindermanni Waltl, 1838. Isis, 31: 470.

Dorcadion immersum Tournier, 1872. Revue Mag. zool. 2 (23): 281.

Locus typicus: İzmir

♂ ♀ Siyah. Antenler koyukahverengi, kızıl kahverengi tüylü, bacaklar kızılkahverengi olup, sarı ve beyazımsı tüylü.

Baş alın ve tepe üzerinde yüzeysel orta yivli, içlerinden siyah kıllar çıkan seyrek iri ve derin noktali; tepe arkaya doğru ortada sarımsı-beyaz tüylü.

Pronotum küt yan çıkıntılı; orta evleksiz; seyrek, iri ve derin noktali, noktalar yer yer birleşerek kırışık bir yapı oluştururlar.

Scutellum ufak ve uçta yuvarlak; seyrek beyazımsı tüylü.

Elitra kaidede koyu diğer kısımlarda kahverengi zemin tüylü; sutur ve kenar biyesi, dar bir lateral bandı, uca kadar devam eden geniş bir humeral band, dorsal bandın yerinde kaidede kısa bir çizgi beyazımsı tüylü.

Alt taraf koyu kahverengi olup beyazımsı tüylü.

Erkek genital organı: Şekil 95 a,b.

Bazı ♀ bireylerde baş ve pronotum üzerine de kahverengi zemin tüyü var.

Ölçüler (mm)

Pronotum boyu : 2.25 - 3.00

Pronotum eni : 3.27 - 4.00

Genel uzunluk : 12.00 - 18.00

Genel genişlik : 4.00 - 7.00

İncelenen Materyal

2 ♂♂, 3 ♀♀ İzmir (S.M.F.); 5 ♂♂, 4 ♀♀ Türkiye (S.M.F.); 1 ♂, 1 ♀ İzmir (Z.S.M.); 1 ♂, 1 ♀ Türkiye (Z.S.M.); 2 ♂♂, 2 ♀♀ Uşak 15-4-1934 (coll. Önalp); 1 ♂ Ankara, Beynam Ormanı 28-3-1940 leg. T. Karabağ (coll. Önalp); 1 ♂ Ankara, H. Gazi Dağı, 17-2-1942 leg. T. Karabağ (coll. Önalp).

Sadece Türkiye'de yayılım gösterir.

D.scabricolle ve *D.bithyniense*'ye dış görünüşü ile çok benzer, fakat zemin tüyünün koyu kahverengi oluşu ile ayrılır.

Dorcadion (P.) lameeri Théry, 1896 (Şekil 44, 96).

Dorcadion lameeri Théry, 1896. Bull. soc. ent. Fr.: 109.

Locus typicus: Kastamonu

♂ ♀ Siyah, kahverengi zemin tüylü. Antenler ve bacaklar kahverengi olup seyrek açık sarı tüylü.

Baş alın ve tepe üzerinde derin orta yivli; tepe iki kahverengi tüylenmiş lekeli, yanlar açık sarı tüylü.

Pronotum sivrice yan çıkıntılı; kahverengi zemin tomentli; orta düzensiz ve seyrek, yanlar sık ve kırışık noktalı.

Scutellum ufağ yuvarlağımsı üçgen şeklinde.

Elitra kahverengi keçe gibi zemin tüylü, uca doğru daha açık kahverengi açık sarı tüylü sutur ve kenar biyeli; zemin tüyü sutur yanısıra uzunluğunca koyu kahverengi lekeler halinde çözülmüş.

Alt taraf koyu kahverengi olup, açık sarı tüylü.

Erkek genital organı: Şekil 96 a,b.

Ölçüler (mm)

Pronotum boyu : 1,75 - 2.25

Pronotum eni : 2.50 - 3.25

Genel uzunluk : 9.00 - 10.50

Genel genişlik : 3.25 - 4.50

İncelenen Materyal

6 Paratype Kastamonu (Z.S.M.); 1 ♂ Kastamonu (coll. Önalp).

Sadece Türkiye'de yayılım gösterir.

D. saulcyi'den elitrada sutur biyesi yanısıra uzanan koyu kahverengi beneklerin bulunuşu ile ayrılır.

Dorcadion (P.) saulcyi Thomson, 1865 (Şekil 45, 97).

Dorcadion saulcyi Thomson, 1865. Syst. Cer.: 549.

Locus typicus: Suriye

♂ ♀ Koyu kahverengi, kahverengi keçe gibi zemin kıllı. Antenler ve bacaklar kahverengi olup, beyaz tüylü.

Baş, alın ve tepe üzerinde beyaz tüylenmiş, orta yivli, kahverengi keçemsi kıllı iki üçgen lekeli, yanlar beyaz tüylü.

Pronotum ufak sivri yan çıkıntılı; beyaz tüylü orta evlekli; tepenin devamı şekilde iki kaverengi kıllı bandlı, yanlar beyaz tüylü.

Scutellum ufak üçgen şeklinde olup beyaz tüylü.

Elitra keçemsi kahverengi kıllı; beyaz tüylü sutur ve kenar biyeli; beyaz tüylü lateral bandlı; humeral ve dorsal bandların birleşmesiyle meydana gelen geniş bir band uca kadar devam eder, bu band tipik formda ince bir çizgi şeklindeki kahverengi zemin tomenti ile uzunluğuna bölünmüş, forma javeti'de bölünmemiş;

Alt taraf kahverengi olup beyaz tüylüdür.

Erkek genital organı: Şekil 97 a,b.

Ölçüler (mm)

Pronotum boyu : 2.50 - 3.00

Pronotum eni : 3.25 - 3.75

Genel uzunluk : 10.50 - 12.00

Genel genişlik : 4.00 - 5.25

İncelenen Materyal

1 ♂, 2 ♀ Anadolu (S.M.F); 1 ♂, 1 ♀ Suriye (Z.S.M.); 1 ♂ Anadolu (coll. Önalp).

Brening (1962), bu türün Thomson tarafından Suriyeden örneklerle göre tarif edilmesini yanıltıcı beyan olarak belirtir ve bu türün Güney Anadolu'da: Külek'de, Malatya'da bulunduğunu bildirir.

Çünkü melezleri araştırılmaksızın, humeral bandın biraz daha geniş oluşuna göre forma javeti'yi alttür yapmıştır. Amanoslar; Akbes çıkış yeridir, bu alt türün kabul edilmemesi gerekir.

D. destinoi'yi de bu alt türün sinonimi dolayısıyla saulcyi'nin sinonimi yapmış. Gentalia şekli incelenecek olursa D. destinoi'nin ayrı bir tür olduğu kolayca anlaşılıyor.

Yayılımı: Suriye, Türkiye.

Suriye olarak verilen tip yerinin Türkiye sınırları içinde olması büyük olasılıktır.

D. lameeri'den elitrada sutur yanısıra uzanan kahverengi beneklerin bulunmayışı ile ayrılır.

Dorcadion (P.) tauricum Walth, 1838 (Şekil 46, 98).

Dorcadion tauricum Walth, 1838. Isis, 31: 468.

Dorcadion nigritarse Kraatz, 1873. Küster käf. Eur., 29:77.

Locus typicus: Kırım.

♂ ♀ Siyah. Antenlerin 1. halkası kahverengi diğerleri siyah olup beyaz tüylü; bacaklar açık kahverengi olup beyaz tüylü.

Baş alın ve tepe üzerinde geniş orta yivli; alın beyaz ve siyah tüylü; tepe iki uzun kahverengi tüylü lekeli, orta ve yanlar seyrek beyaz tüylü.

Pronotum sivri yan çıkıntılı; beyaz tüylenmiş ince orta evlekli, ortada seyrek, düzensiz ve irice, yanlarda daha sık noktali.

Scutellum üçgen şeklinde olup beyaz tüylü.

Elitra kolay aşınabilen kahverengi zemin tüylü, beyaz tüylü sutur ve kenar biyeli, seyrek beyaz tüylü lateral bandlı, yine seyrek tüylü humeral band ile sadece kaide de bitişmiş ve uç kısımdan çok önce kesilmiş dorsal bandlı, ayrıca çok az belirgin yer yer dökülmüş presutur bandlı; seyrek zemin tüyü arasındaki yerler parlak olup seyrek ve normal irilikte noktali.

Alt taraf kahverengi olup beyaz tüylü.

Erkek genital organı: Şekil 98 a,b.

Ölçüler (mm)

Pronotum boyu : 2.00 - 3.00

Pronotum eni : 3.00 - 5.00

Genel uzunluk : 10.00 - 14.50

Genel genişlik : 4.00 - 6.00

İncelenen Materyal

1 ♂ Türkiye (S.M.F); 1 ♂ Alemdağ (S.M.F); 1 ♂, 1 ♀ Sapanca (S.M.F); 1 ♂, 1 ♀ Alemdağ (coll. Önalp).

Yayılımı: Kırım, Podolya, Romanya, Bulgaristan.

Türkiye faunası için yeni kayıttır.

D. saulcyi'den elitranın yumuşak zemin tüylü oluşu ile ayrılır.

Dorcadion (P.) accola Heyden, 1894 (Şekil 47, 99).

Dorcadion accola Heyden, 1894, Dt. ent. Z., 38 (1): 87.

Dorcadion delagranci Pic. 1894, Echange, 10:110.

Locus typicus: Mardin.

♂ ♀ Koyu kahverengi. Antenler ve bacaklar kızılkahverengi olup beyaz tüylü.

Baş alın ve tepe üzerinde derin orta yivli, yivin her iki yanı beyaz tüylü bandlı; bu bandların her iki yanı pronotuma doğru hafifçe genişleyen kahverengi tüylü bandlı; yan kısımlar beyaz tüylüdür.

Pronotum sivri yan dikenli, orta derin evlekli, evlek yanları beyaz tüylü bandlı; baş üzerindeki kahverengi kıllı bandlar burada genişlemiş, yan kısımlar beyaz tüylü.

Scutellum ufak üçgen şeklinde olup beyaz tüylüdür. Elitra uzunca ve elips şeklinde, beyaz tüylü sutur ve kenar beyeli, beyaz tüylü geniş bir humeral band elitra ucuna kadar erişir, bundan biraz daha dar olan dorsal band elitranın son 1/4ünde humeral band ile birleşir. Dorsal band ile sutur arasında kaidede 0,5 mm uzunluğunda beyaz tüylü bir band (presutural band) daha bulunur.

Alt taraf beyaz tüylüdür. Erkek ve dişi arasında renk ve desen farkı yoktur.

Erkek genital organı: Şekli 99 a,b.

Ölçüler (mm)

Pronotum bou : 2 - 2,5

Pronotum eni : 8-3,5

Genel uzunluk : 9-10

Genel genişlik : 4-4,5

İncelenen Materyal

1 ♂, Mardin, 1 ♀ Anatolien (S.M.F.); 10 Mardin (Z.S.M.); 1 ♂ Mardin, leg. Dr. Itzinger, 1 ♀ Mardin, Savur-Midyat, 10-4-1979 leg. V. Güneş (coll. Önalp).

Sadece Türkiye'de yayılım gösterir.

D. halepense'den tepe üzerinde kahverengi tüylü uzun bandların oluşu ve antenler bacakların kızıl kahverengi oluşu ile ayrılır.

Dorcadion (P.) halepense Kraatz, 1873 (Şekil 48, 100).

Dorcadion saulcyi Thomson V. *halepense* Kraatz, 1873, in Küster Käf. Eur. 29: 72-72 a.

Locus typicus: Halep.

♂ Kahverengi, kahverengi zemin tüylü. Antenler ve bacaklar sarı renkli.

Baş alın ve tepe üzerinde beyazımsı sarı tüylü orta yivli; tepe kahverengi tüylü iki üçgen lekeli.

Pronotum sivri yan çıkıntılı; beyazımsı-sarı tüylü orta evlekli, yanlar koyu renk seyrek tüylü, diğer kısımlar kahverengi tüylü.

Scutellum üçgen şeklinde olup beyazımsı sarı tüylü.

Elitra beyazımsı tüylü sutur ve kenar biyeli, dorsal humeral ve yan bandlı; dorsal band kaide ve uca yakın humeral band ile birleşir ve orta kısmın önünde kesik, sutur yanısıra kaide beyazımsı -sarı tüylü kısa bir çizgi bulunur, diğer kısımlar kızılkahve- kahverengi tüylü.

Alt taraf sarı renk olup beyazımsı sarı tüylü.

Erkek genital organı: Şekil 100 a,b.

♀ örnek bulunamadı.

Ölçüler (mm) 1 ♂

Pronotum boyu : 1,50

Pronotum eni : 2,50

Genel uzunluk : 8.00

Genel genişlik : 3.50

İncelenen Materyal

1 ♂ Toros Antep (S.M.F.); 1 ♂ Antep (Z.S.M.); 1 ♂ Toros, Akbes (coll. Önalp).

Yayımları: Suriye, Türkiye.

D. accola'dan antenler ve bacaklarının sarı renkli oluşu ile ve tepe üzerindeki iki üçgen kahverengi leke ile ayrılır.

Dorcadion (P.) sturmii Frivaldsky, 1837 (Şekil 49, 101).

Dorcadion Sturmii Frivaldsky, 1837. Evk. Mag. Tud. Tars., 3 (3): 179.

Locus typicus: Türkiye

♂ Siyah, hafif parlak, kahverengi zemin tüylü, silindirik, antenler ve bacaklar siyah olup seyrek açık gri tüylü.

Baş alın ve tepe üzerinde ince orta yivli; yer yer kahverengi tüylü.

Pronotum ufak küt yan çıkıntılı; ince orta evlekli, ortada arkaya doğru sığ ve geniş çökük; evleğin her iki yanı geniş kahverengi tüylenmiş.

Scutellum üçgen şeklinde olup çıplak.

Elitra ince uzun konkav, sarı geniş tüylü, sutur ve kenar biyeli, lateral bandlı, lateral band ve sutur bandı uçta birleşmiş; sırt kısmında iri kırışık, yanlarda daha belirgin seyrek iri çukurcuklar şeklinde noktalı; noktalar uca doğru seyrekleşir ve incelikler; ortanın gerisine kadar uzanan humeral kenarlı.

Alt taraf siyah olup açık gri tüylü.

Erkek genital organı: Şekil 101 a,b.

♀ daha açık kahverengi zemin tüylü olup humeral ve dorsal bandlar da bulunur.

Ölçüler (mm)

Pronotum boyu : 2.50 - 3.25

Pronotum eni : 3.50 - 4.25

Genel uzunluk : 12.50 - 15.25

Genel genişlik : 4.50 - 5.25

İncelenen Materyal

1 ♂, 2 ♀♀ Türkiye (Z.S.M.); 1 ♂ Diyarbakır (Z.S.M.); 1 ♂ Edirne (coll. Önalp).

Sadece Türkiye'de bulunur.

D.decipiens'den elitrada humeral kenarın bulunuşu ile ayrılır.

Dorcadion (P.) decipiens, Germar, 1824 (Şekil 50, 102).

Dorcadion decipiens Germar, 1824. Ins. Spec. nov.: 486.

Locus typicus: Macaristan.

♂ Koyu kahverengi, kahverengi sık zemin tüylü. İlk anten halkası ve bacaklar kızıl kahverengi, diğer anten halkaları daha koyu kahverengi; antenler ve bacaklar beyaz seyrek kısa tüylü

Baş alın ve tepe üzerinde yanları geniş band şeklinde beyaz tüylü olan orta yivli; tepe kahverengi tüylü iki üçgen lekeli; gözlerin etrafı ve üçgen lekenin kenarları sık beyaz tüylerle çerçeveselenmiş.

Pronotum konkav; yanları küt çıkıntılı; orta evlek yanları beyaz tüylü; beyaz tüyler her tarafta yaygın, yanlarda özellikle çıkıntılar üzerinde daha sık.

Scutellum üçgen şeklinde olup beyaz tüylü.

Elitra ince uzun, konkav; sutur ve kenar biyesi beyaz tüylü, diğer bandlar belirgin değil; koyu renk zemin tüyü arasında kaideye yakın ilk 1/3'nde ve yanlara doğru tüberkül şeklinde nokta sıraları var.

Alt taraf kahverengi olup, kısa seyrek beyaz tüylü.

Erkek genital organı: Şekil 102 a,b.

♀ Daha açık renkli.

Ölçüler (mm) 1 ♂ 1 ♀

Pronotum boyu : 2.50 2.50

Pronotum eni : 3.50 3.75

Genel uzunluk : 12.00 12.00

Genel genişlik : 4.00 4.00

İncelenen Materyal

1 ♂ Türkiye (S.M.F.); 2 Spec. Kafkasya (Z.S.M.); 1 ♀ Türkiye (coll. Önalp).

Yayılmı: Macaristan, Güney Rusya.

Türkiye Faunası için yeni kayıttır.

D. sturmi'den elitra üzerinde humeral kenarın bulunmayışı ile ayrılır.

Dorcadion (P.) preissi, Heyden, 1894 (Şekil 51, 103).

Dorcadion preissi Heyden, 1894. Dt. ent. Z., 38 (1): 86-87.

Locus typicus: Kastamonu

♂ ♀ Koyu kahverengi. Antenler ve bacaklar kahverengi, antenler siyah ve beyaz tüylü, bacaklar beyaz tüylü.

Baş alın ve tepe üzerinde, ilkinde kenarı daha geniş, ikincisinde daha dar beyaz tüylü orta yivli; tepe uzun üçgen şeklinde kahverengi tüylü; yanlar beyaz tüylü.

Pronotum küt konik yan çıkıntılı; beyaz tüylü orta evlekli; evlek yanları kahverengi tüylü geniş band şeklinde yanlar beyaz tüylü.

Scutellum üçgen şeklinde olup beyaz tüylü.

Elitra kahverengi zemin tüylü; beyaz tüylü sutur ve kenar biyesi, kenar biyesi tarafı kahverengi tüylü benek sırası şeklinde çözülmüş beyaz tüylü geniş lateral bandlı, geniş humeral bandlı, kaidede uzun humeral band ile birleşmiş yer yer kahverengi benekler şeklinde çözülmüş ve uçtan önce tekrar humeral band ile birleşmiş dorsal bandlı.

Alt taraf kahverengi olup beyaz tüylü.

Erkek genital organı: Şekil 103 a,b.

Ölçüler (mm)

Pronotum boyu : 3.00 - 4.00

Pronotum eni : 5.00 - 6.25

Genel uzunluk : 14.00 - 15.00

Genel genişlik : 7.00 - 7.75

İncelenen Materyal

1 ♂, 1 ♀ Kastamonu (S.M.F.); 1 ♂, 1 ♀ Kastamonu (Z.S.M.); 1 ♂ 1 ♀ Kastamonu 4-1953 (coll. Önalp).

Sadece Türkiye'de yayılım gösterir.

D.destinoi'den daha iri oluşu ve elitra üzerinde tam olarak uzanan humeral bandlı oluşu ile ayrılır.

Dorcadion (P.) destinoi Fairmaire, 1884 (Şekil 52, 104).

Dorcadion destinoi Fairmaire, 1884. Annl. Soc. ent. Fr., 6 (4) 173.

Locus typicus: Akbes (Türkiye)

♂ ♀ Kahverengi. Antenler ve bacaklar kızılkahverengi; kısa seyrek ve sarı tüylü.

Baş, alın ve tepe üzerinde orta yivsiz; alın üzerindeki açık kahverengi keçemsi kıllı üçgen leke tepe üzerinde de devam eder.

Pronotum sivri olmayan yan çıkıntılı; sığ ve geniş orta evlekli; ortanın iki yanı geniş açık kahverengi keçemsi kıllı bandlı; açık yerler seyrek noktalı.

Scutellum üçgen şeklinde olup, keçemsi kıllı.

Elitra seyrek açık kahverengi kıllı, açık sarı tüylü sutur biyeli, humeral ve dorsal bandlar belirgin değil, humeral band uca doğru biraz belirgin; açık yerler seyrek noktalı.

Alt taraf koyu kahverengi olup kısa ve seyrek sarı tüylü.

Erkek genital organı: Şekil 104 a,b.

Ölçüler (mm)

Pronotum boyu : 2.00 - 2.50

Pronotum eni : 3.00 - 3.75

Genel uzunluk : 9.00 - 11.00

Genel genişlik : 3.50 - 4.00

İncelenen Materyal

6 ♂♂, 4 ♀♀ Akbes (S.M.F.); 5 ♂♂, 3 ♀♀ Akbes (Z.S.M.); 1 ♂ Adana (coll. Önalp).

Sadece Türkiye'de yayılım gösterir.

Brenning (1962) *D.saulcyi javeti* Kraatz'nın sinonimi olarak vermiş. Aynı tür özelliğine sahiptir.

D.preissi'den daha ufak yapısı ve elitra üzerindeki dorsal bandın belirsiz ve humeral bandın uca doğru belirgin oluşu ile ayrılır.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Türkiye'de yayılımı olan *Dorcadion* türlerini açığa çıkarmak ve türlerdeki karmaşıklığı giderebilmek amacı ile yürütülen bu çalışma sonucunda 52 tür kesinlik kazanmıştır.

♂ Dış morfolojileri ile birbirine çok benzeyen, ufak farklılıkları olan türlerin ayrılmasına, burada ilk defa kullanılan, erkek genital organlarının şekilleri yardımcı oldu.

Araştırma sonucu verilen 52 türden 11 türün, *D.carinatum*, *D. lugubre*, *D.aethiops*, *D.beckeri*, *D.pedestre*, *D.nitidum*, *D.lineaticolle*, *D.striolatum*, *D.arenarium*, *D.tauricum* ve *D.deciapiens*, Türkiye faunası için yeni olduğu saptandı.

Sadece yurdumuzda yayılımı olan 23 tür tesbit edildi, bunlar: *D.triste*, *D.pluto*, *D.infernale*, *D.bodemeyeri*, *D.subvestitum*, *D.bangi*, *D.parallelum*, *D.ferruginipes*, *D.bithyniense*, *D.weyersi*, *D.olympicum*, *D.glabrofasciatum*, *D.oezdurali*, *D.escherichi*, *D.crux*, *D.anatolicum*, *D.kindermanni*, *D.lameeri*, *D.saulcyi*, *D.accola*, *D.sturmii*, *D.preissi* ve *D.dastinoi*,

Türkiye sınırları dışında ve içinde yayılım olduğu saptanan 18 tür:

D.guadrimalaculatum, *D.nodicorne*, *D.sericeatum*, *D.haemorrhoidale*, *D.deyrollei*, *D.sodale*, *D.gallipolitanum*, *D.wagneri*, *D.condensatum*, *D.dimidiatum*, *D.nobile*, *D.scabricolle*, *D.niveisparsum*, *D.divisum*, *D.septemlineatum*, *D.piochardi*, *D.equestre*, *D.halepense*'dir. Böylece Türkiye faunası için yeni kayıt olarak verilen 11 tür ile birlikte Türkiye dışında da yayılımı olan toplam 39 tür tespit edildi.

52 *Dorcadion* türünden 33 türün tip yeri Türkiye sınırları içinde bulunmaktadır.

Ayrıca bu çalışmada *D.nodicorne* alt tür statüsünden alınarak tür statüsüne getirildi ve *D.semivelutumum*, *D.nobilenin* sinonimi yapıldı.

ZUSAMMENFASSUNG

Das *Dorcadion*- Material in der Kollektion von Önalp sowie das Material des Senckenberg Museums in Frankfurt und der zoologischen Abteilung des Bayerischen Staatsmuseums in München wurde untersucht.

Die allgemeine Beschreibung der Gattung *Dorcadion* wurde angegeben.

Die einzelnen Arten wurden untersucht und ihre Masse genommen, Die Präparate der männlichen, Geschlechtsorgane wurden vorbereitet und Zeichnungen angefertigt. Am Ende der Untersuchungen wurde nach festgestellten Merkmalen der Bestimmungsschlüssel der Arten angegeben.

Aufgrund dieser Arbeit wurden für die Fauna der Türkei 11 Arten neu hinzugefügt.

Die Untersuchung hat gezeigt, dass 23 *Dorcadion*- Arten nur in der Türkei, ausserhalb der Türkei dagegen, zusammen mit den neu bestimmten 11 Arten, 39 Arten verbreitet sind.

Eine Art hat sich als Synonym mit einer anderen erwiesen, und einer Unterart wurde der Status einer eigenständigen Art gegeben.

Als Ergebnisse der Untersuchung wurde die Gewissheit darüber erzielt, dass innerhalb der Fauna der Türkei 52 *Dorcadion*- Arten vertreten sind.

LITERATÜR

BILLBERG, G.J., 1817. in SCHÖNHERR, C.J., Appendix ad Synonymiam Insectorum, 1 (3): 175.

BREUNING, ST., 1962. Revision der *Dorcadionin* i-Ent. Abh. Mus. Tierk. Dresden, 27:1-665.

CHEVROLAT, A., 1856. in GUERIN, Revue Mag. Zool., 2 (8): 88.

DALMAN, 1817. in SCHÖNHERR, C.J., Appendix d. Synonymiam Insectorum, 1 (3): 174.

- DANIEL, K., 1900. Vorläufige Diganosen. -*Societas ent.*, 15: 139 - 140.
- FAIRMAIRE, L., 1866. Notice sur les Coléptères récoltés par M.J. Lédérer sur le Bosz- Dagh (Asie Mineure).- *Anns Soc. ent. Fr.*, 4 (6): 249-279.
- , 1884. Liste des Coléoptères Recoltes par M. L'abbé David a Akbes (Asie-Mineure) et Descriptions des especes Nouvelles. -*Anns Soc. ent. Fr.*, 6 (4): 165 - 174.
- FRIVALDSKY, J., 1845. *Coleoptera Nova.*- *Evk. Magy. Tud. Tars.*, 1: 184.
- GANGLBAUER, L., 1884. Bestimmung Tabellender europaeschen Coleopteren.-8 *Cerambycidae* (Schluss). -*Verh. Zool. bot. Ges. Wien*: 437-586.
- , 1897. Drei neue Dorcadion in Escherich, K. Zoologische Ergebnisse einer von Dr. K. Escherich und Dr. L. Kathariner nach Central-Kleinasien unternommenen Reise. VI. *Stetlin. ent. Ztg.*, 58 (1-3): 54-59.
- GERMAR, E., 1839. *Faunae Insectorum Europea*, 21:15.
- HAMPE, 1852. in WAGNER.Reise nach persien. 313.
- HEYDEN, V.L., 1894. Ueber *Meloe Oliveri* Chevrolat und sechs neue Longicornen aus Klein-Asien. -*Dt. ent. z.*, 38 (1): 85-89.
- JAKOWLEFF, B.E., 1897. Un nouveau Dorcadion du Caucase. -*Horae Soc. ross.*, 31: 245-247.
- , 1900. Nouvelles especes du genre Dorcadion Dalm. - *Horae Soc. ent. ross.*, 34: 59-70.
- KRAATZ, G., 1873. in KÜSTER H.C. Die Käfer Europa's, 29:1-101.
- KRYNICKI, I., 1832. *Coleopterorum Rossiae meri dionalis et praecipue in Universitatis Caesareae Charkoviensis circulo obvennientum, quae annorum 1827-1831 spatio ovservavit.* *Bull. Soc. Nat. Moscou*, 5: 65- 179.
- KÜSTER, H.C., 1847. Die Käfer Europa's, 8: 79.
- 1848. *ibid*, 15: 87, 79.
- 1852. *ibid*, 25: 92.
- MOTSCHULSKY, V., 1838. *Etudes Entomologiques*- 11: 185-187.
- MULSANT, E. et REY. C., 1863. Longicornes nouveaux ou peu connus.- *Annals Soc. Linn, Lyon*, (2) 10:144-160,
- ÖNALP, B., 1988. Eine neue Dorcadion - Art aus der Türkei (col., *Cerambycidae: Lamiinae*). *Ent. Z.*, 98 (24): 361 - 363.

- PALLAS, 1771. Reise nach Russische Reich., 1: 465.
- PIC, M., 1900. Descriptions.- Longicornes, 3 (1): 11-15.
- PLAVILSTSHIKOV, N.N., 1958. Faune S.S.S.R., 23 (1). Lamiinae.
- SUVOROV, G., 1900. Beschreibung einer neuen Art der Gattung Dorcadion Dalm. (Coleoptera, Cerambycidae). - Russk. ent, Obozr, 9 (3): 290-291.
- , 1913. Beschreibung neuer Cerambyciden - Arten (Coleoptera). - Russk. ent, Obozr., 13 (1): 66-81.
- , 1915. Especies nouvelles des genres Dorcadion et Compsodorcadion (Coleoptera, Cerambycidae). -Russk. Ent. Obozr., 15 (2): 115-121.
- THOMSON, J., 1865. Systema Cerambycidarum: 549.
- , 1867. D'une classification nouvelle de la famille de Cerambycides. - Physis, 1: 47.
- WALTL, 1838, Isis, 31: 468-470.